

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОЇ ТА ГОСПОДАРСЬКОЇ ЮСТИЦІЇ
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

**ОДЕСЬКІ ГРУДНЕВІ ЦИВІЛІСТИЧНІ ЧИТАНЯ:
ПРИВАТНЕ ПРАВО, ЯК КОНЦЕПТ
В УМОВАХ ВІЙНИ:
ЛЮДСЬКИЙ ВИМІР**

МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської наукової конференції

*Одеса,
12 грудня 2024 року*

Одеса
Фенікс
2024

За загальною редакцією

доктора юридичних наук, професора *Є. Харитонов*,
докторки юридичних наук, професорки *І. Давидової*

Упорядники-укладачі:

Давидова Ірина – д.ю.н., професорка кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», професорка;

Ткаченко Катерина – лаборантка кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія».

Члени оргкомітету Всеукраїнської наукової конференції:

Андронов Ігор – д.ю.н., професор кафедри цивільного, нотаріального та виконавчого процесу НУ «Одеська юридична академія», професор;

Подцерковний Олег – д.ю.н., зав. кафедри господарського права та процесу НУ «Одеська юридична академія», професор;

Харитонов Олена – д.ю.н., зав. кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції НУ «Одеська юридична академія», професорка;

Харитонов Тетяна – д.ю.н., зав. кафедри аграрного, земельного та екологічного права НУ «Одеська юридична академія», професорка;

Мінченко Райса – д.ю.н., професорка кафедри цивільного права НУ «Одеська юридична академія», професорка;

Бабич Ірина – к.ю.н., доцентка кафедри цивільного права НУ «Одеська юридична академія», доцентка;

Берназ-Лукавецька Олена – к.ю.н., доцентка кафедри цивільного права НУ «Одеська юридична академія», доцентка;

Матійко Микола – к.ю.н., доцент кафедри цивільного права НУ «Одеська юридична академія», доцент;

Орзів Юрій – к.ю.н., доцент кафедри цивільного права НУ «Одеська юридична академія», доцент;

Шамота Олександр – асистент кафедри цивільного права НУ «Одеська юридична академія»;

Ткаченко Катерина – лаборантка кафедри цивільного права НУ «Одеська юридична академія».

Одеські грудневі цивілістичні читання: приватне право, як концепт в умовах війни: людський вимір : матеріали Всеукр. наук. конф. (Одеса, 12 груд. 2024 р.) [Електронне видання] / за заг. ред.: д.ю.н., проф. Є. Харитонов, д.ю.н., проф. І. Давидової ; НУ «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2025. – 318 с. – Режим доступу:

ISBN 978-617-8430-40-5

Збірник містить матеріали доповідей з теоретичних, історичних і методологічних проблем цивільного права та процесу, господарського права і процесу, аграрного, земельного, екологічного та природоресурсового права та інших галузей приватного права, які були оприлюднені на Всеукраїнській науковій конференції 12 грудня 2024 р. в Національному університеті «Одеська юридична академія».

Збірник спрямований на ознайомлення юридичної громадськості з дослідженням науковців у сфері цивілістики і може бути корисний як у навчальному процесі, так і в науковій діяльності.

УДК 347.1 : 341.9“364”(477)

Матеріали видано за авторською редакцією.

Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники Всеукраїнської наукової конференції, їхні наукові керівники, рецензенти та структурні підрозділи вищих навчальних закладів і установ, які рекомендували ці матеріали до друку.

НА ПОЧАТКУ НАУКОВОГО ШЛЯХУ
ПРОБЛЕМИ АГРАРНОГО, ЗЕМЕЛЬНОГО
ТА ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА

<i>Кушнір Олександр Олександрович,</i> ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	292
<i>Мурашева Катерина Віталіївна,</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ, ЩО ЗАЛИШИЛИСЯ У КОЛЕКТИВНІЙ ВЛАСНОСТІ.....	296
<i>Родрігес Лілія Фаб'янівна,</i> ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОРЕНДИ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	299

НА ПОЧАТКУ НАУКОВОГО ШЛЯХУ
ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО, НОТАРІАЛЬНОГО
ТА ВИКОНАВЧОГО ПРОЦЕСУ

<i>Куліченко Аліна Василівна</i> ВИЗНАННЯ ОСОБИ БЕЗВІСТІ ВІДСУТНЬОЮ ТА ОГолошення ПОМЕРЛОЮ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	303
<i>Левшина Єлизавета</i> РОЗГЛЯД СУДАМИ СПРАВ ПРО ОБМЕЖЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ У ВІДВІДУВАННІ ГРАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА УЧАСТІ В АЗАРТНИХ ІГРАХ.....	307
<i>Циник Анастасія Іванівна, Якимцов Владислав Русланович,</i> ОСОБЛИВОСТІ ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТУ НАРОДЖЕННЯ АБО СМЕРТІ ОСОБИ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНІЙ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ.....	310
<i>Колесниченко Сергій Васильович,</i> ДО ПИТАННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В СФЕРІ БУДІВНИЦТВА АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ	313
<i>Кірсанов Олексій Володимирович</i> ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ МЕДИЧНІ КРЕДИТИ	316

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України: Прийнята на П'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Цивільний процесуальний кодекс України: Затверджений Законом України від 18 березня 2004 року № 1618-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 40-41, 42. Ст. 492.
3. Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»: Затверджений від 15.04.2014 року № 1207-VII. року. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 26. Ст. 892.
4. Закон України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану». *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 38. Ст. 509.
5. Наказ Міністерства охорони здоров'я України затвердженого 08 серпня 2006 року № 545.
6. Ілюпол І. М. Особливості розгляду справ про встановлення факту смерті особи на тимчасово окупованій території України. *Приватне право в умовах війни* : матеріали Всеукр. наук. конф. (Одеса, 15 листопада 2022 р.). Одеса : Фенікс, 2022. С. 321-325.

Колесниченко Сергій Васильович,

аспірант кафедри цивільного права

Національного університету «Одеська юридична академія»

ДО ПИТАННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В СФЕРІ БУДІВНИЦТВА АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ

Будівництво доріг – найважливіша умова розвитку як країни в цілому, так і її регіонів і визначається станом їхньої будівельної бази та наявністю міжгалузевих зв'язків.

Дорожнє будівництво – це складний процес, який потребує ретельного планування, який має не просто вписуватися в плани розвитку регіону, а й випереджати його соціально-економічний розвиток.

Державно-приватне партнерство є формою взаємодії державної влади та представників приватного сектору щодо об'єктів державної та комунальної власності, а також послуг, що виконуються та надаються державними органами, установами та підприємствами. У світі, переважно в країнах Західної Європи ДПП є досить поширеним, і досить перспективним способом залучення приватних інвестицій у різні державні проекти, такі як: розвиток суспільної інфраструктури, особливо

будівництво автомагістралей, підвищення якості соціально-значущих для населення послуг, що надаються органами державної влади, реалізація перспективних муніципальних проєктів, забезпечення.

Відповідно до Закону «державно-приватне партнерство – співробітництво між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних державних органів, що згідно із Законом України «Про управління об'єктами державної власності» здійснюють управління об'єктами державної власності, органів місцевого самоврядування, Національною академією наук України, національних галузевих академій наук (державних партнерів) та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, установ, організацій (приватних партнерів), що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому цим Законом та іншими законодавчими актами, та відповідає ознакам державно-приватного партнерства»[1]

Основною метою державно-приватного партнерства є реалізація суспільно значимих проєктів, наприклад, будівництво автомобільних доріг. Завдяки державно-приватному партнерству, приватний сектор, на основі довготривалого співробітництва, досить глибоко інтегрується у справи держави, беручи участь в управлінні, фінансуванні, конструкції будівництві і навіть експлуатації того чи іншого об'єкта, що, у свою чергу, сприяє плідному розвитку автодорожньої інфраструктури в державі.

Оскільки ДПП є відносно новим видом співробітництва державного та приватних секторів, у нього виділяється низка відмінних рис від традиційних видів співробітництва, таких як: лізинг, концесії, оренда та інші. Розберемо їх докладніше:

- Перша відмінна риса ДПП від інших видів взаємодії держави та бізнесу – це договори, що мають чітку певну структуру і вибудовані на довгостроковій основі між двома сторонами. Як правило, середній термін цих договорів становить 10-20 років. Як правило, кожен договір укладається з метою реалізації одного конкретного об'єкта: автомобільної дороги, об'єкта інфраструктури тощо.
- Друга особливість полягає у яскраво вираженій суспільній спрямованості ДПП, тобто існує необхідність дотримання державних інтересів та задоволення суспільних потреб.
- Третя риса полягає у партнерському характері відносин між обома сторонами (державою та приватним сектором), прагнення враховувати інтереси один одного, взаємодопомога.

- Четверта особливість полягає у злитті ресурсів (не тільки фінансових, а й людських, інформаційних та інше) держави та приватного сектора в одне ціле, для спільної реалізації того чи іншого проекту. [2]

Будівельна сфера державно-приватного партнерства виходить з наступних принципів:

- Рівність. Даний принцип передбачає, що суб'єкти, вступаючи в державно-приватне партнерство стають рівним учасниками співробітництва, а значить вони в рівній мірі несуть відповідальність за доходи, витрати, організацію тендерів і так далі. Крім того, всі ризики, пов'язані з реалізацією об'єкта ДПП, також поділяються порівну.
- Прозорість. Йдеться про процес відбору кандидатів для участі у проекті ДПП у будівельній сфері. Відбір відбувається за допомогою відкритого конкурсу, запобігаючи таким чином ризику виникнення недобросовісної конкуренції.
- Автономність функціонування. Цей принцип передбачає автономність приватного партнера під час господарських операцій. Держава не втручається у діяльність приватної особи, крім низки випадків, прописаних у законі.
- Гнучкість договору. Незважаючи на те, що діяльність у рамках ДПП чітко прописана в законодавстві, умови кожного договору окремо обумовлюються сторонами, розглядаються випадки внесення змін через вплив таких факторів як: нестабільна політична ситуація або вплив природних факторів.
- Відплатність. Йдеться про відшкодування приватному партнеру коштів за дострокове розірвання договору.
- Стимулювання. Державно-приватне підвищує інвестиційну привабливість проектів соціального характеру з будівництва, які потребують великих капіталовкладень.

Література

1. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 № 2404-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-vi#Text>
2. Дубок І.П. Сутність та особливості державно-приватного партнерства. Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. 2014. Вип. 2. С. 139-149.